2609-01

MOTIE

24 SEPTEMBER 2026

LEVEN IN DE BROUWERIJ: PILOT CREATIEVE BROEDPLAATS

De gemeenteraad van Zoetermeer, in vergadering bijeen op 24 september 2026,

CONSTATERENDE DAT:

- De raad met motie 2306-14 (2023) en in de Cultuurvisie 2030 heeft vastgelegd dat Zoetermeer meer ruimte wil voor makers en culturele broedplaatsen, en het omgevingsprogramma van Tuyllpark en Noordelijke Bedrijventerreinen de voormalige waterzuivering hiervoor al als creatief cluster benoemt;
- concrete uitvoering tot op heden is uitgebleven, terwijl de schaarste aan betaalbare makersplekken onverminderd groot is;
- het hoofdgebouw van Ateliers Baztille in eigendom is van de stichting, en de omliggende buitenruimte, de twee kleinere silo's en de aangrenzende woonhuizen in eigendom zijn van de gemeente (gebied A, bijlage 1).

OVERWEGENDE DAT:

- De buitenruimte van gebied A uitzonderlijk geschikt is om, voortbouwend op wat de gebruikers van Baztille in 25 jaar hebben opgebouwd, uit te groeien tot een naar de stad geopende broedplaats;
- een broedplaats alleen werkt als programmering en exploitatie uit het veld komen; de gemeente maakt het terrein 'broedplaatsrijp', stelt kaders en verbindt partijen, maar ontwikkelt en exploiteert niet;
- een levendige buitenruimte de basis legt, maar de behoefte aan makersplekken pas wordt ingevuld als binnen gebied A ook daadwerkelijk werkruimte voor makers wordt toegevoegd.

VERZOEKT HET COLLEGE:

1. Een vooronderzoek uit te voeren naar de fysieke staat van gebied A, naar de mogelijkheden om binnen gebied A (waaronder de woonhuizen en de kleinere silo's) ruimte voor makers toe te voegen, en naar de kaders die passen bij verdere exploitatie van het buitenterrein door het veld;
2. het bedrag van circa €60.000 dat hiervoor nodig is te bekostigen uit het potje van de raad;
3. parallel daaraan een veldverkenning te initiëren waarin geïnteresseerde partijen uit het culturele veld, samen met de huidige gebruikers, met plannen kunnen komen voor de programmering en duurzame exploitatie van de buitenruimte én voor het gebruik van de toe te voegen makersruimte;
4. de resultaten hiervan vóór de zomer van 2027 aan de raad voor te leggen, met scenario's voor de omvang van een eventuele eenmalige investering, zodat de raad op basis van het complete beeld kan besluiten.

Yuri Nikerk, PRO Zoetermeer
Angelos Vlahos, D66 Zoetermeer
Dennis Taillie, PVV Zoetermeer
Peter Lanza, PDvZ

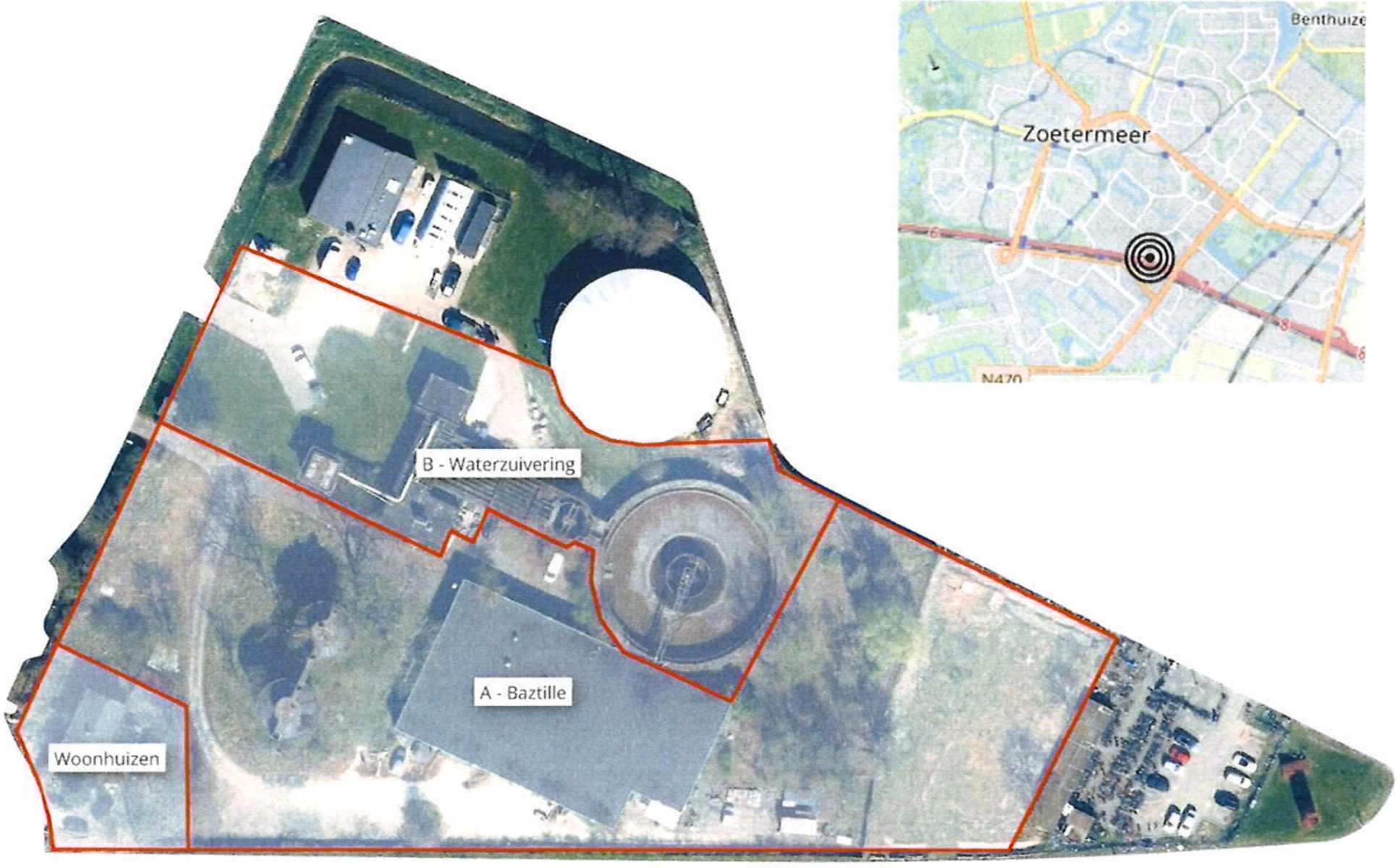
Willeke Mertens, 50PLUS Zoetermeer
Tess Lassche, LHN Hart voor Zoetermeer
Daniël Westhoek, SP Zoetermeer
Yvonne Bink-Winterkamp, Zoetermeer Vooruit

MOTIE

PRO ZOETERMEER

24 SEPTEMBER 2026

BIJLAGE 1:

TOELICHTING:

Over welk gebied gaat het. Het hoofdgebouw van Ateliers Baztille is eigendom van de stichting. De buitenruimte daaromheen, de twee kleinere silo's en de aangrenzende woonhuizen zijn eigendom van de gemeente en vormen samen gebied A, waar deze motie op ziet. Het voormalige zuiveringscomplex met de grote silo (gebied B) is nog in gebruik voor gemeentelijke opslag en valt buiten de reikwijdte van deze motie.

Wat de indieners voor ogen hebben. Een buitenruimte waar het fijn verblijven is, waar kunst wordt getoond en geprogrammeerd, met ruimte voor kleinschalige, ondersteunende horeca die past bij een culturele plek. Geen uitgaansgelegenheid, maar een plek waar de stad de Baztille in kan lopen. Vergelijkbare plekken elders (NDSM-werf, Bink36, WIBAR, OASE) laten zien dat dit werkt als de overheid randvoorwaarden schept en makers en ondernemers de plek zelf tot leven brengen. Inpassing in de omgeving en toegankelijkheid voor alle bezoekers horen bij het vooronderzoek.

Van buitenruimte naar makersplekken. Een levendige buitenruimte voegt op zichzelf geen ateliers toe. Daarom vraagt de motie ook de mogelijkheden voor extra makersruimte binnen gebied A te onderzoeken: de woonhuizen (nu in antikraak) en de kleinere silo's worden niet of nauwelijks benut. De motie legt hierover niets vast; zij vraagt het in kaart te brengen. Voor de huidige antikraakbewoners verandert er door dit onderzoek niets.

Eenmalig investeren, structureel loslaten. De gemeente investeert één keer in de buitenruimte, maakt het terrein veilig en saneert waar nodig, en trekt haar handen er daarna grotendeels vanaf. Beheer, onderhoud en programmering liggen bij de makers zelf, zodat er geen structurele subsidierelatie ontstaat. De indieners moedigen het college aan externe middelen (provinciaal, landelijk, Europees) te verkennen. Het college heeft in de commissie samenleving aangegeven dat het vooronderzoek indicatief circa €60.000 inclusief ambtelijke inzet vergt; dit mag niet ten koste gaan van bestaande programmering in de cultuursector. Over een verdere investering besluit de raad pas als het complete beeld voorligt.

Het veld in de lead. De veldverkenning is een open uitnodiging aan iedere partij uit het culturele veld, van huidige gebruikers tot nieuwe initiatiefnemers en partijen met ervaring elders. Reeds ingediende initiatieven worden meegenomen. De broedplaats is primair bedoeld voor en door Zoetermeerse makers en publiek, zonder anderen uit te sluiten. Hoe uit de plannen wordt gekozen, is onderdeel van het voorstel dat het college vóór de zomer van 2027 voorlegt; een onafhankelijke beoordeling ligt daarbij voor de hand.